

3,3 miliony Polaków angażuje się w wolontariat. Częściej pomagamy innym bez pośrednictwa organizacji lub instytucji. Niezarobkowa pracują zarówno kobiety jak i mężczyźni. Płeć nie różnicuje ona w sposób istotny statystycznie częstości angażowania się w wolontariat. Choć mężczyźni poświęcają tym zajęciom nieznacznie więcej czasu.

GUS opublikował wyniki pierwszego w polskiej statystyce publicznej badania, mającego na celu pomiar społecznego oraz ekonomicznego znaczenia pracy dobrowolnie i niezarobkowo świadczonej poza własnym gospodarstwem domowym. Reprezentacyjne badanie ludności „Praca niezarobkowa poza gospodarstwem domowym” (PNZ) zostało zrealizowane w pierwszym kwartale 2011 r. jako dodatkowy moduł Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności i objęło ponad 13 tysięcy osób w wieku 15 lat i więcej. W badaniu *Praca niezarobkowa poza gospodarstwem domowym* i w *Badaniu spójności społecznej* (BSS) zastosowano nieco szerszą niż wskazana w ustawie gamę organizacji, instytucji i grup, których wspieranie dobrowolną i bezpłatną pracą uznawane jest za wolontariat. Uwzględniono więc spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, Kościół katolicki i inne kościoły oraz związki wyznaniowe, a także wolontariat pracowniczy organizowany wśród pracowników firm komercyjnych, różnego typu struktury samorządu pracowniczego i zawodowego, jak też działające w szkołach rady rodziców i podobne, mniej sformalizowane grupy. Pod pojęciem wolontariatu uwzględniają również czas poświęcony na bezpłatne prace — także wtedy, gdy były wykonywane bez porozumienia, o którym mowa w ustawie, jak też wszelkie świadczenia wykonywane dobrowolnie i bezpłatnie przez członków organizacji oraz przez osoby pełniące funkcje w organach danej jednostki organizacyjnej (np. pracujący społecznie członkowie zarządu organizacji).

Zebrane w ramach badania PNZ dane pokazują, że w ciągu 12 miesięcy 2010 roku ponad połowa badanej populacji choć raz zaangażowała się w nieodpłatne działania poza własnym gospodarstwem domowym. Udział osób dobrowolnie poświęcających swój czas na pracę niezarobkową wyniósł 18% - w zakresie pracy społecznej w ramach różnych struktur organizacyjnych oraz 45% - w odniesieniu do pomagania innym bez pośrednictwa organizacji lub instytucji. Zdecydowanie bardziej od pracy społecznej w ramach organizacji rozpowszechnione było bezpośrednie pomaganie osobom spoza własnego gospodarstwa domowego, szczególnie krewnym lub przyjaciołom lub znajomym. Biorąc pod uwagę pracę niezarobkową w różnego typu strukturach organizacyjnych najbardziej popularny był wolontariat w ramach organizacji i grup zaliczanych do sektora non-profit (około 10% populacji badania) niż w instytucjach sektora publicznego (2%). Dla działalności sektora non-profit szczególnie znaczenie miał wolontariat w stowarzyszeniach, podobnych organizacjach społecznych, grupach i fundacjach (łącznie angażowało się tu 5% populacji) oraz na rzecz kościołów, wspólnot i organizacji religijnych (4%). Mniej liczna była grupa osób angażujących się w działalność w ramach związków zawodowych, rad pracowników i pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych (łącznie 1%) oraz spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych (łącznie 1%). Znikome zaangażowanie w pracę społeczną stwierdzono w partiach politycznych oraz organizacjach samorządu gospodarczego i zawodowego.

Ważną cechą istotnie oddziałyującą na zaangażowanie w wolontariat jest status społeczno-zawodowy. Im wyższy poziom wykształcenia tym większa część osób angażowała się zarówno w pracę społeczną, jak i pracę niezarobkową świadczoną indywidualnie. Spośród osób pracujących zawodowo najbardziej aktywnymi pod względem wolontariatu grupami byli: specjaliści (20,4%; 15 godz.), kierownicy (15,8%; 10 godz.) oraz pracodawcy (15,2%; 10 godz.). Najmniejsze zainteresowanie pracą społeczną wykazywały osoby wykonujące zawody nie wymagające specjalnie wysokiego wykształcenia.

Źródło: Wolontariat w organizacjach i inne formy pracy niezarobkowej poza gospodarstwem domowym -

Portret polskiego wolontariusza

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: wtorek, 28, maj 2013 00:00

Barbara Łączna

Odsłony: 2039

2011, pod red. Sławomir Nałęcz, Karolina Goś-Wójcicka, Warszawa, GUS 2012.